

Hariduskoondis?

Teatavasti alluvad k. a. 1. jaanuarist koolid vallavalitsustele, välja arvatud erikoolid. Kuid missuguseid muudatusi toob alanud aasta Hariduskoondisele?

Harjumaa Hariduskoondise juhataja ENN KASEMAA:

«Kohalikud omavalitsused võtavad esialgu üle koolide majandusliku poole (kapitaalremondivahendid jne.). Kuid võimaluse korral abistab koole ka Hariduskoondis. Praktiliselt on ära kadunud limiitide eraldamine varustusorganite kaudu. Nüüdsest tuleb kõike ise hankida. «Eesti Koolitarve» ei hakka ja ilmselt ka ei soovi arveldamisega tegelema hakata. Selles osas tuleb appi tulla Hariduskoondisel. (Inventari saame maavalitsuse kaudu ning jaotame koolide vahel vastavalt vajadusele.) Õpikute ja metoodilise kirjandusega varustamine jääb samuti hariduskoondise korraldada. Raken- dustrükiseid (päevikud, tunnistused) saab Hariduskoondise kaudu. Vallavalitsused ei saa Hariduskoondiselt üle võtta pedagoogilisi funktsioone. Valda- del oleks raske korraldada näiteks õppeseminare. Meie leiame õpetajatele lektori ja tasume selle eest.

Hariduskoondisel on neli koolinõunikku, kelle vahel on ära jaotatud kõik Harjumaa vallad. Koolinõuniku ülesandeks jääb edaspidi kooli ja valla omavahelises töös tekkinud probleemide lahendamine. Teisest küljest on haridusnõuniku ülesanne riikliku hariduspoliitika rakendamise jälgimine koolides, näiteks tuleb jälgida, kuidas koolides õppeprogramme täidetakse. Kontrollitakse tasemetöödega. Hariduskoondis on abistav ja nõuandev organisatsioon, kes peab jälgima ka haridusseaduse täitmist koolides. Kui vallad saavad tõeliselt iseseisvaks, siis ilmselt muutuvad ka Hariduskoondise tööpõhimõtted.»

Kelle haldusesse jäävad erikoolid?

«Kuna erikoolid teenindavad kogu vabariiki, siis need ei saa vallavalitsustele alluda. Riik on rehkendanud erikoolide ülalpidamise maakonna eelarvesse.»

Kas praegune palk hoiab õpetaja koolis?

«Õpetajate palku küll tõsteti (töötasu üle 1000 rubla), kuid ega see neid koolides kinni hoi. Varem olid õpe-

tajatele mõeldud tasuta kommunaalteenused. Arvatavasti kaovad need ära. Vanad õpetajad lähevad pensionile ja noori maale ei ahvatle. Küsitav on, kas tulev kroon jõuab haridustöötajaid kindlustada. Palka makstakse vastavalt omandatud erialale. Kui geograafiaõpetaja annab bioloogia- tunde, siis ta saab vähem tasu, kui oma eriala tundide eest. Kui õpetaja nädalatundide arv mingis aines on näiteks kuus tundi, pole mõtet uut õpetajat tööle võtta. Selline probleem tekib eriti põhikoolides.»

Kas on ette näha erakoolide teket?

«Kindlasti võetakse lähemal ajal vastu erakooli seadus. Arvan, et vähe on neid õpetajaid, kes on nõus erakoolides tunde andma. Sinna lähevad ainult need õpetajad, kes oskavad tunde anda ilma õpikuta, s. t. õpetamise meetodi ise valimist. Erakoolid peaksid olema igas maakonnas ja vallas. Erakooli teadmiste tase ei tohi olla madalam kui üldhariduskoolis.

Olen seisukohal, et iga Eestimaal elav laps peab sõltumata oma rahvusest saama hariduse. Iga kooli haridus peab olema maksev. Kaugõppe teel omandatud keskharidus ei näita sugugi seda, et inimene ei ole viitsinud õppida. Vastupidi, see peab näitama, et inimene on huvitatud hariduse omandamisest ja ta on nõus õppima ka töö kõrvalt.»

Hariduskoondise tulevik on ebaselge. Vahepeal oldi arvamusel, et Hariduskoondis tuleks ühendada Hariduse Arenduskeskusega. Kas Hariduskoondis likvideeritakse?

Harjumaa abimaavanema kohusetäitja Mati Söödi sõnade järgi tuleb veebruarikuus toimuval Harjumaa volikogu istungil arutusele Hariduse Arenduskeskuse poolt esitatud haridusprogramm, milles on ära toodud, mis peaks saama Harjumaa hariduseluga tegelevatest organisatsioonidest. Hariduse Arenduskeskus peaks jääma kooli ja valla teenistusse. Koolid jäävad praeguse seisuga sõltuma kolmest organist: Hariduskoondisest, Hariduse Arenduskeskusest ja vallavalitsusest. Nende kolme asutuse omavahelisest koostööst tuleneb koolides rakendatav hariduspoliitika.

AHTO JAKSON